

## **МОТИВИ**

### **към проекта на Общинска програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на Община Шумен 2021-2024г.**

**Причини, налагащи приемане на програмата:** Приемане на Национална програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на Република България

**Цел:** Овладяване популацията на безстопанствените кучета, установяване на контрол върху популацията, минимален риск за разпространение на заразни заболявания

**Финансови средства:** За приемане и прилагане на Общинската програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на Община Шумен финансови средства не са необходими.

**Очаквани резултати:** Намаляване броя на безстопанствените кучета, намаляване и спиране на разпространението на заразни болести пренасяни от кучета, развиване чувство на отговорност и хуманно отношение у хората при отглеждане на домашни кучета

**Анализ за съответствие с правото на Европейския съюз:** Предложената Наредба е съобразена с европейското законодателство - Регламент (ЕО) № 1082 от 2006 г. на Европейския парламент и Европейската харта за местно самоуправление, както и с разпоредбите и целите на националното и местно законодателство. Европейското законодателство е изградено върху водещите принципи на откритост, публичност и граждански контрол върху дейността на местните власти, което съответства на поставените цели.

**Правни и фактически основания:** Изпълнение на Национална програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на Република България, Закон за ветеринарномедицинската дейност и Закона за защита на животните.

**ПРОГРАМА ЗА ОВЛАДЯВАНЕ ПОПУЛАЦИЯТА НА  
БЕЗСТОПАНСТВЕНИТЕ КУЧЕТА НА ТЕРИТОРИЯТА  
НА ОБЩИНА ШУМЕН 2020 – 2024 Г.**

СЪДЪРЖАНИЕ:

I. ВЪВЕДЕНИЕ

II. ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ

III. НОРМАТИВНА БАЗА И МЕЖДУНАРОДЕН ОПИТ

IV. АНАЛИЗ

V. МЕТОДОЛОГИЯ

VI. МЕРКИ ЗА НАМАЛЯВАНЕ НА ПОПУЛАЦИЯТА, ТРАЙНО РЕШАВАНЕНА  
ПРОБЛЕМА С БЕЗСТОПАНСТВЕНИТЕ КУЧЕТА

VII. УЧАСТНИЦИ В ПРОГРАМАТА

VIII. СРЕДСТВА, РЕСУРСИ И ВРЕМЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА IX.

КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНКА ЗА УСПЕВАЕМОСТ НА ПРОЕКТА

X. ПЛАН

## **I. ВЪВЕДЕНИЕ**

Общинската програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на община Шумен е изготвена в изпълнение и съответствие на чл. 40, ал.3 и ал.4 от Закона за защита на животните и обхваща периода 2020-2024г.

Разработването на програмата е в следствието на изисквания поставени на Република България и останалите страни членки от Европейския съюз относно грижата и хуманното отношение към животните и конкретни механизми за овладяване популацията на безстопанствени кучета в населените места.

## **II. ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ**

### **ОСНОВНИ ЦЕЛИ:**

Основната цел на тази програма е намаляване на популацията на безстопанствените кучета с прилагане на съвкупност от мерки за хуманно решаване на проблема, с участие на Община Шумен, ветеринарни лекари и специалисти, природозащитни организации и граждани.

След извършен анализ на местните условия и нужди, изискванията на законови и подзаконови нормативни актове на Република България, съобразно изискванията и на Световната здравна организация за строг контрол върху търговията и размножаването на домашни кучета, кастрация и връщане по места на социализирани кучета, които се поемат за обгрижване от страна на граждани, организации и общини се формираха цели и мерки на Програмата.

1. Трайно установяване на контрол върху популацията на безстопанствени и домашни кучета, като се гарантира здравето и безопасността на хората.

2. Трайно намаляване броя на уличните кучета.

3. Намаляване до минимум рисковете от разпространение на заразни заболявания, които касаят хора и животни.

4. Чувство за отговорност у хората при отглеждане на домашен любимец.

### **ЗАДАЧИ:**

1. Овладяване броя на безстопанствените кучета до трайното намаляване и изчезване на безстопанствените кучета.

2. Намаляване до минимум рисковете от разпространение на заразни заболявания, които касаят хора и животни

3. Повишен контрол върху отглеждането на домашни кучета.

4. Чистотата на околната среда.

5. Провеждане на образователни и научни кампании, съгласно чл.2 от Закона за защита на животните.

### **НОРМАТИВНА БАЗА**

1. Закон за защита на животните.

2. Закон за ветеринарномедицинската дейност.

3. Национална програма за овладяване на популацията на безстопанствените кучета.

4. Наредба № 4 от 01.02.2021 г. за прилагане на Националната програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на Република България.

5. Европейска конвенция за защита на животните.

6. Международна практика.

## АНАЛИЗ

### Същност на проблема.

Наличието на безстопанствени кучета води до:

1. пренасяне на болести, опасни за човека - бяс, ехинококоза, бруцелоза, икроспория, демодекоза и др.;
2. регистрирани множество случаи на ухапвания на хора от кучета;
3. страх у хората предизвикан от кучета.

### Причини за проблема:

4. Липса на контрол върху популацията на домашни кучета;
5. Комплексен характер на проблема, неефективност на настоящите;
6. Изоставяне или временно използване на кучета за пазачи на вили, гаражи и др.;
7. Липса на образование у хората за нужното отношение и грижи към животните;

### Популация на безстопанствените кучета.

Половата зрялост при кучетата се достига на 7-8 месечна възраст, ражда два пъти годишно средно до 5 - 8 кученца. Очевидно е, че само няколко изгонени домашни кучета са въстояние за кратко време бързо да увеличат броя на безстопанствените кучета. Ако не се вземат навременни мерки, броят им нараства докато достигне определен максимум. Този максимум се нарича "носещ капацитет на средата" и зависи от условията на средата - количество храна, вода и възможности за подслон. При достигане на носещия капацитет на средата, раждаемостта и смъртността на безстопанствените кучета се изравняват, което означава че броят им не се увеличава. Ако в тази ситуация се предприеме само отстраняване на безстопанствените кучета ще се предизвика освобождаване на ниши, които за кратък период ще бъдат заети от други кучета - новородени или мигриращи, т.е. ще се наблюдава временно намаляване броя на безстопанствените кучета, последвано от възстановяване, пак намаляване и възстановяване - един цикличен и непрестанен процес.

В изпълнение на Националната програма и във връзка с динамиката на популацията, се извършва преброяване на безстопанствените кучета на територията на община Шумен. Преброяването следва да започне след уведомление от Министерство на Земеделието, храните и горите до Кмета на общината, със заложен в него срок. Кметът на Община Шумен издава заповед за извършване на преброяването по специална методика.

### Обстановка в Община Шумен

През последните години се наблюдава намаляване броя на безстопанствените кучета, включително и на случаите от ухапвания от кучета. Свободни ниши няма, тъй като заловените кучетата се обезпаразитяват, кастрират и се връщат по места. Именно периода, в който са заловени за обезпаразитяване и кастрация, позволява паралелно да се наложи контрол върху домашните кучета - регистрацията им и стерилизацията /по желание на собственика/ на част от тях. Броят на кучетата от улицата постепенно ще се редуцира до трайното изчезване на явлението "безстопанствени кучета".

Ефективен подход за установяване на контрол върху кучешката популация е:

- залавяне, кастрация, обезпаразитяване, ваксинация срещу бяс, маркировка на неагресивни (социализирани) безстопанствени кучета, поставяне на микрочип, връщането им по обитаваните от тях места с редовен ветеринарномедицински надзор;
- регистрация на домашните кучета и популяризиране на ползите от кастрацията им, с цел установяване на контрол върху размножаването им и предотвратяване на евентуалното им изоставяне.

### МЕТОДОЛОГИЯ

Успешната практика налага прилагането на регламентирания от Закона за защита на животните метод за кастрация на уличните кучета и връщането им по обитаваните от тях места до блокиране на раждаемостта - ограничаване капацитета на средата само със стерилни животни.

8. Кастрация, обезпаразитяване, ваксинация срещу бяс, трайна маркировка и връщане по места на неагресивни и здрави безстопанствени кучета.
9. Евтаназия на неизлечимо болни и доказано агресивни безстопанствени кучета.
10. Задомяване/осиновяване на безстопанствени кучета.
11. Регистрация и надзор на безстопанствените кучета.
12. Регистрация на домашните кучета.
13. Популяризиране на ползите от кастрацията на домашни кучета.
14. Контрол върху изискванията за отглеждане на домашни кучета.
15. Кампании за подобряване на чистотата на градската среда.

## **МЕРКИ ЗА НАМАЛЯВАНЕ НА ПОПУЛАЦИЯТА И ТРАЙНО РЕШАВАНЕ НА ПРОБЛЕМА С БЕЗСТОПАНСТВЕНИТЕ КУЧЕТА**

**МЯРКА I.** Създаване на организация за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на общината.

**1.** Кастрация, ваксинация срещу бяс, трайна маркировка, поставяне на микрочип (за кратко наричани обработка) и връщане по места на социализирани и здрави безстопанствени кучета:

**III.** Обработката на безстопанствени кучета се извършва в Общинския приют за безстопанствени кучета, който притежава ветеринарна амбулатория с уникален регистрационен номер № 2792072.

**IV.** Обработката се извършва на принципите на масова кастрация по райони и във връзка с молби и сигнали на граждани;

**V.** Залавянето на безстопанствени кучета се извършва съгласно чл.42, ал.1 от ЗЗЖ;

**VI.** Транспортирането на кучетата се извършва в клетки и съгласно изискванията на чл.42, ал.2 от ЗЗЖ.

**2.** Евтаназия на неизлечимо болно и доказано агресивни безстопанствени кучета:

**VII.** Неизлечимо болни животни се подлагат на евтаназия, съгласно чл.179, ал.3, т.1,2 и 4 от ЗВД и чл.51 от ЗЗЖ.

**VIII.** Кучета, участвали в инцидент се залавят приоритетно в рамките на едно денонощие след подаване на сигнала.

**IX.** За върнатите по места обработени кучета, граждани и организации за защита на животните, могат да заявят желание за поемане на грижите за тях, като подпишат декларация по чл. 47, ал. 3 от ЗЗЖ и изпълняват изискванията по чл. 49 и чл. 50 от ЗЗЖ, а именно:

-да обезпаразитяват на всеки три месеца и да реваксинират против бяс върнатите по места кучета, за които поемат грижи и отговорност

-да заверяват ежегодно паспорта на кучето в общинска администрация за извършените обезпаразитявания и ваксинации.

-да вземат мерки за предотвратяване на агресивното поведение на кучето към хора и животни

**X.** Съгласно разпоредбите на чл. 48 от Закона за защита на животните /ЗЗЖ/, не се допуска връщането на обработените кучета в дворове на детски ясли и градини, училища, болници и в близост до детски площадки за игра на деца, автомагистрала и летища.

**3.** Създаване на информационна база данни за обработените безстопанствени кучета, в която се вписва датата и мястото на обработката, ветеринарния лекар извършил манипулацията, мястото, на което е върнато кучето.

**4.** Община Шумен извършва безплатна кастрация на дворни кучета, отглеждани по населените места в общината.

**5.** Установяване на устойчиви практики за осиновяване на безстопанствени животни.

**6.** Провеждане на информационно - образователни кампании.

**МЯРКА II.** Определяне на места за разходка на кучета, както и организиране и обозначаване на места забранени за разходка на домашни кучета.

**МЯРКА III.** Контрол върху изискванията за отглеждане на домашни кучета. Контролът по спазване на програмата се извършва от кмета на Община Шумен и кметовете на съответните кметства.

**МЯРКА IV.** Създаване на организация за регистриране на домашните кучета и маркирането им като такива с подходяща маркировка.

1. Регистрацията на домашни кучета се извършва съгласно чл. 174 от ЗВД. Общинска администрация Шумен изготвя и поддържа регистър на домашните кучета на база подадени декларации, подадени данни от ветеринарните клиники и осиновени кучета от Общинския приют.

2. Таксата за домашни кучета се събира от Отдел „Местни данъци и такси“ при Община Шумен.

## **УЧАСТНИЦИ В ПРОГРАМАТА**

### **1. Местна власт.**

Общински съвет Шумен приема Програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на Община Шумен и предвижда годишен бюджет за изпълнението ѝ, съгласно чл.40, ал.3 от Закона за защита на животните.

Кметът на община Шумен организира изпълнението на програмата и ежегодно внася отчет за изпълнението ѝ пред изпълнителния директор на Българската агенция по безопасност на храните, съгласно чл. 40, ал. 4 от Закона за защита на животните.

Мерките за овладяване популацията на безстопанствените кучета се осъществяват чрез договор с фирма за залавяне, транспортиране до общинския приют, където се кастрират; чипират; маркират; ваксинират, обезпаразитяват, издават и попълват паспорти в Националната ветеринарно-медицинска система на безстопанствени кучета и връщане на място, където са заловени съгласно чл.47, ал.3 от ЗЗЖ.

### **2. Ветеринарни власти**

Извършват системен контрол във връзка с хуманното отношение към животните.

Извършват контрол върху дейностите по програмата.

Извършват ветеринарномедицински надзор на обработените кучета.

### **3. Организации за защита на животните**

Съдействат на Общината, като посочват свои представители за координация на работата между общината, организации за защита на животните и граждани.

Оказват съдействие при обработване на постъпилите жалби и сигнали, свързани с домашни и безстопанствени кучета.

Осигуряват свои представители за проверка на сигналите и жалбите.

Предоставят на Общинска администрация Шумен списък на координатори за съдействие по места на дейностите по програмата.

Участват в разрешаването на проблемите, потвърдени от проверките на постъпилите сигнали.

Организируют и провеждат кампании.

## **СРЕДСТВА И РЕСУРСИ**

Източници на финансиране:

1. Общински бюджет;
2. Постъпления от такси;
3. Постъпления от дарения;
4. Проекти;
5. Организации за защита на животните.

## **ОЦЕНКА ЗА УСПЕВАЕМОСТ НА ПРОЕКТА - КРИТЕРИИ:**

Очаквани резултати от осъществяването на програмата.

**1.** Качествени промени, които се очакват в следствие на изпълнение на мерките по програмата и обработването на безстопанствените кучета:

- Повишаване безопасността на гражданите.
- Регистрация, събираемост на таксите за домашни кучета и стимулиране на кастрацията им ще спомогнат за трайното решаване на проблема и овладяване на притока на нежелани животни от дома към улицата.
- Мониторинг върху популацията на безстопанствените кучета.
- Намаляване на социалното напрежение.
- Утвърждаване на европейските критерии за третиране на животни.

**2.** Количествени подобрения.

- Постепенно намаляване на популацията на безстопанствени кучета
- Увеличаване на броя на регистрираните домашни кучета.
- Повишаване на постъпленията от таксата, съгласно чл. 175 от ЗВД и Наредба за определяне и администриране местните такси и цени на услуги на територията на Община Шумен

**3.** Критерии за изпълнението на програмата.

- Брой на обработените животни.
- Брой на регистрираните домашни кучета.
- Брой на кастрираните кучета, които живеят на открито - по строежи, паркинги, дворове, складове и др.
- Брой на кастрираните домашни кучета.
- Брой на задомените кучета .
- Годишен отчет за извършените дейности по програмата и резултати представени от кмета на общината пред БАБХ
- Брой на повторно обработени животни /реваксинация и обезпаразитяване навече кастрирани животни/.

Настоящата Програма за овладяване популацията на безстопанствените кучета на територията на Шумен е изготвена, съгласно чл.40, ал.3 и ал.4 от Закона за защита на животните, приета е с Решение № ..... от ..... год., по Протокол № ... на Общинския съвет и влиза в сила, след приемането ѝ от Общински съвет Шумен, за срок 2020-2024 г.